

Tämä artikkeli on alkuperäisen artikkelin rinnakaistallenne.

Viite

Haasio, A. 2017. Valemedia vihan vallassa netissä. Kaleva 19.4.2017, 32.

Kaleva: <http://www.kaleva.fi>

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

www.seamk.fi

verkkolehti.seamk.fi

Kun uusnatsitunnus koristautunut jenginuori puhuu mutiaisista ja maahantunkeutujista, ei sitä voi kuin sääliä.

Silloin kun naapurin ihan tavallinen ja mukava perheenäiti vuodattaa sosiaalisessa mediassa siitä, että maahanmuuttajat ovat raiskaajia ja terroristeja, on syytä pelätä.

Vihapuhe ja erilaiset rasistiset mielipiteet ovat valloittaneet sosiaalisen median.

Valemedia ruokkii perättömillä jutuillaan ennakkoluuloja ja lietsoo vihaa maahanmuuttajia kohtaan.

Puhe suvakeista ja maahantunkeutujista on vihapuhetta lievimmistä päästä.

Kun islamia nimitetään pedofiliauskonnoksi, alaikäisiä maahanmuuttajapoikia partalapsiksi ja vapaaehtoistyöntekijöitä suvakkihuoriksi, voidaan kysyä mikä saa ihmiset käyttämään tällaista kieltä?

Kun ihminen ei tiedä, hän pelkää. Ja pelätessään hän saattaa käyttäytyä poikkeavasti - aggressiivisesti ja jopa väkivaltaisesti.

Suomessa maahanmuuttajiin kohdistuva viha on kanavoitunut lähinnä sosiaaliseen mediaan, törkeyksien huuteluun ja nimittelyyn. Milloin puheet muuttuvat teoksi, sitä on syytä pelätä.

Jo nyt sosiaalisessa mediassa ehdotetaan joukkohirttämispaikan rakentamista maahanmuuttajille ja harmitellaan, kun itsemurhaa yrittänyt turvapaikanhakija epäonnistui yrityksessään.

Kun tuollaisia mielipiteitä lukee,

YLÄKERTA

ARI HAASIO
ari.haasio@seamk.fi

“Sananvapaus ei oikeuta vihapuhetta, se ei oikeuta meitä loukkaamaan, halventamaan tai puhumaan törkeyksiä toisesta ihmisestä tai ihmisryhmästä.”

voi kysyä kuinka alas ihminen voi vajota toivoessaan toisen kuolemaa.

Tampereen yliopiston COMET-tutkimuskeskuksen tekemän määrittelyn mukaan vihapuhe on Suomen lakiin perustuen vähemmistöryhmiä leimaavaa ja halventavaa puhetta, jossa voidaan myös yllyttää väkivaltaan näitä ryhmiä kohtaan.

Kyse on siis rikoksen tunnusmerkit täyttävästä toiminnasta.

Valemedia on yksi pahimmista vihapuheen julistajista. Tunnetuin

kotimainen valemedia on MV-lehti, joka omien sanojensa mukaan on ”100% kansalaisten asialla. Suomalaisen vapaan journalismin erikoisjulkaisu, jota suvaitsevaisto ei tunnusta lukevansa”.

MV-lehti pitää itseään vaihtoehdona sanomalehdille, joita se syyttää valehtelusta.

Totuuden kanssa valemedialla ei ole mitään tekemistä. Sen jutut eivät myöskään ole yhteiskuntakriittikkä.

Sananvapaus ei oikeuta vihapuhetta, se ei oikeuta meitä loukkaamaan, halventamaan tai puhumaan törkeyksiä toisesta ihmisestä tai ihmisryhmästä.

Sananvapaus mahdollistaa asiallisen ja perustellun kritiikin, ei solvaamista.

Ja sitä valemedia nimenomaan tekee - nimittelee, solvaa ja esittää asioita epäluotettaviin lähteisiin tukeutuen.

Journalismin keskeisiä periaatteita on uutisen todenperäisyyden varmistaminen ja luotettavien lähteiden käyttö. Valemedia luottaa ääriaineisten blogeihin ja muiden valemedioiden uutisoimiin artikkeleihin.

Kun ”uutiset” perustuvat esimerkiksi kotimaisen natsiryhmittymän Kansallisen Vastarinnan blogiin sekä muihin vastaaviin lähteisiin, voidaan perustellusti kysyä onko näihin lähteisiin luottaminen.

Moraali on keskeinen osa median toimintaa. Valtamedia noudattaa Julkisen Sanan Neuvoston luomia Journalistin ohjeita ja kunnioit-

taa yksityisyyttä sekä hyviä tapoja.

Toisin on valemedian laita. Esimerkiksi rikoksista epäiltyjen nimet kerrotaan näillä verkkosivuilla kuvien kera, vaikka henkilöä ei edes ole tuomittu.

Oma lukunsa ovat tekijänoikeusloukkaukset, joihin valemedia syyllistyy käytännössä päivittäin. Juttujen kuvien lähteitä ei mainita läheskään aina ja esimerkiksi yksityishenkilöiden Facebook-profiileista kaapataan kuvia hyvin kyseenalaisesti.

Räikeimpiä hyvän maun rajojen rikkomuksia valemedialta oli MV-lehdessä julkaistu video, jossa näytettiin turvapaikanhakijan itsemurhayritystä.

Tämäkö on luotettavaa tiedonvälitystä?

Jos valemedia ei olisi niin asenteellinen törkymedia, joillekin sen jutuille saattaisi nauraa. Nyt tunteet ovat enemmänkin itkun, surun ja raivon kaltaisia.

Pelottavinta tässä kaikessa on se, että osa ihmisistä lukee MV-lehden kaltaisia verkkojulkaisuja tosissaan ja uskoo niihin.

Kun yhdellä rasistisella jutulla saattaa olla yli 2000 jakoa sosiaalisessa mediassa, leviää vihapuhe liiankin tehokkaasti.

Valemedia on saatava kuriin. Se ei ole sensuuria eikä sananvapauden rajoittamista. Se on ihmisyyden kunnioittamista. [K](#)

Ari Haasio on filosofian tohtori. Hän työskentelee yliopettajana Seinäjoen ammattikorkeakoulussa.